

CAPUT XVI.

DE THEODORICO.

Theodoricus Casinensis gymnasijs Presbyter, Vir inter Scriptores Ecclesiasticos non immeritò prædicandus: Historiam Sancti Confessoris Christi Firmiani, & hymnum in laudem Beatissimi Mauri venusto stylo descripsit.

ANNOTATIO.

Quam fuerit Sanctus Firmianus qui scire desiderat, consulat Card. Baron. in annal. Eccles. ad ann. DCCCXCIII. qui citat etiam S. Petrum Damianum, ante cujus tempora vixit. Unde Ferrarius in catalogo Sanctorum sub die 11. Martii sic legit: *Firmanus, Firmii in Piceno natus, admirabili floruit sanctitate, qui inter sanctos Confessores, non solemniter ritu, sed sola altaris, sacellive erectione relatus est.* Arnoldus Wion lib. 2. cap. 78. Lign. vit. in Theodorico hæc refert: *N. Theodoricus Monachus, & Sacerdos Monasterii Casinensis scripsit de vita Sancti Firmiani Episcopi lib. 1. De S. Mauro Abbate hymnum unum.* Vossius de histor. Lat. in Theodorico, nuncupat Firminum, & ait fuisse primum Ambianensem in Gallis Episcopum, qui temporibus Diocletiani martyrio decessit 7. Kalend. Octobris: utriusque tamen decepti, ut credimus, ob solam nominis similitudinem, aut ob depravati forsitan codicis lectionem; Theodoricus enim noster Sancti Firmiani Confessoris Ord. S. Benedicti vitam descripsit, non autem Firmiani Episcopi, aut Firmini pariter Episcopi. Fuit quidem Firmianus Monachus, & Abbas Monasterii Sancti Sabini in Firmana Civitate, at non Episcopus; decessitque ante Leonem Papam IX. Olim in Cathedrali Firmana huic Sancto dedicatum vivebatur altare, & in Ecclesia Sancti Jacobi ad radices Montis Gerionis magno populorum concursu ejus festum celebrabatur, cui item visendum sanè altare consecraverunt. Legitur præterea Uberus Episcopus Firmianus non solum Ecclesiam Sancti Michaelis Archangeli prope mare in fundo Rejano sitam anno Dom. MXVI. Abbati Firmano, & Monachis S. Benedicti concessisse: verum etiam multa alia bona, prædique, anno MX. tradit Leo Ostiens. in Chron. lib. 2. cap. 26. Vide eruditissimum Ughellum, virtutibus omnibus perinsignem, ac in cumulandis Ecclesiasticis monumentis perpetuum cultorem, diligentissimumque indagatorem, tom. 2. Ital. sacr. in catal. Episc. Firmanorum in Uberto. Claruit Theodoricus circa annum Dom. MXII.

CAPUT XVII.

DE STEPHANO.

Stephanus S. R. E. Pontifex, vir eruditissimus, ac singularis, prius quidem S. R. E. Cancellarius ac dicti Casinensis Cœnobii Abbas effectus, post Richerii transitum carne simul & spiritu

Tom. VI.

A nobilissimus, dum causâ consecrationis suæ ad Urbem Romam pergeret, defuncto Victore Ecclesiæ Præsule à Cardinalibus, & Episcopis Romanus Pontifex eligitur. Scripsit apud Constantinopolim adversus Michaëlem ejusdem Urbis abusivum Patriarcham unâ cum Uberto librum de Corpore Domini, in quo omnia, quæ Græci adversus Latinorum sacrificium delatrabant, destruxit. Alium etiam librum de eadem redidit adversus quendam Monachum Constantinopolitanum. Claruit verò temporibus Constantini, & Henrici Imperatorum; sepultusque est in Civitate Florentiæ, ubi multa signa, usque in hodiernum diem per eum Deus patrare non cessat.

ANNOTATIO.

Stephanus Papa Decimus, antea Fridericus è nobilissima Familia Lotharingæ, (aliqui nonum legunt, eo quia Pontificum catalogo Stephanum hujus nominis secuncum Zachariæ Pontificis successorem non adscribunt, cum dies tres solummodo in Pontificatu transegerit: quæ ratio non debet certè illum ab albo Summorum Pontificum expungere.) Fuit itaque frater magni Gotthifredi Regis Hierosolymitani: Vir quidem nobilitate sanguinis satis notus, sed animi splendore, & doctrina multò magis clarus. A Leone Papa IX. ejus consanguineo, Cardinalis Diaconus Sanctæ Mariæ in Dominica anno Dom. ML. ac etiam S. R. E. Cancellarius, & Bibliothecarius creatus legitur: Constantinopolim mittitur, Græcam Ecclesiam cum Latina conciliaturus; Michaëlem Cæularium Patriarcham ejusdem urbis deposuit, & anathematis vinculo innodavit; inæc rediens, seculique tædio affectus, verum pro certo habens illud Philosophi à Plutarcho singulari commentario celebratum, *Latens vive*, Casinum petit, ubi positus honorum insignis ad exactam religionis humilitatis legem se totum composuit: Et post biennium communibus Monachorum suffragiis creatur Abbas in locum Richerii anno MLVII. IV. Kalend. Junii die Veneris post Pentecosten; deposito Petro, qui præproperè fuerat intrusus. Quare delati muneris confirmationem petiturus (nec enim fas erat Casinatam Præfecturam Romani Pontificis injussum adire) Florentiam, ubi per eos dies Victor Papa II. degebat, se contulit, à quo non solum Abbas (quod quærebatur) sed iterum etiam Cardinalis tit. Sancti Christophori, ex Archidiacono S. Mariæ in Dominica, factus Presbyter secunda promotione, isque solus, præter opinionem & votum renunciatur Anno MLVII. In reditu igitur è Tuscia, dum Romæ etiam subsisteret, nunciato Victoris obitu, per Bonifacium Episcopum Albanensem, mirifica Sacri Senatus conspiratione in demortui Pontificis locum sublegitur, adeo invitus ac reluctans, ut per vim ex hospitio ad Basilicam S. Petri ad vincula educendus fuerit, Pontificatumque ipsi procurantibus agebat mœrens: *De me non potestis agere, nisi quod permiserit Deus, & absque illius nutu, nec mihi dare, nec auferre istud potestis.* Po-